

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1248 ²	Μεγ. Δευτέρα βράδυ (Ματθ. 22,15-23,39) 25 Ἀπριλίου 2016 (2006)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Τὰ ὀκτώ «οὐαί»

(Ματθ. 23,13-35)

Πρίν, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ μιᾶς μεγάλης μάχης συμβαίνει πολλές φορές τὰ δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα νὰ ἔρχονται μεταξύ τους σὲ μικρὲς συγκρούσεις, σὲ **ἀψιμαχίες** ὅπως λέγονται. Οἱ ἀψιμαχίες εἶνε προανάκρουσμα τῆς μεγάλης συγκρούσεως ποὺ θὰ ἐπακολουθήσῃ.

Κάτι παρόμοιο βλέπουμε νὰ περιγράφεται στὸ εὐαγγέλιο ποὺ διαβάστηκε πρὸ ὀλίγου. Καθὼς ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα προχωρεῖ, πλησιάζει ἡ ὥρα ποὺ θὰ γίνῃ ἡ μεγάλη σύγκρουσις, ἡ μεγαλύτερη στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου. Ἡ δὲ μεγαλύτερη σύγκρουσις τῆς ἱστορίας εἶνε **ἡ μάχη τοῦ Γολγοθᾶ**. Ἐκεῖ τὸ φῶς θὰ συγκρουσθῇ μὲ τὸ σκοτάδι, ἡ ἀγαθότης μὲ τὴν κακία, ὁ Θεὸς μὲ τὸν διάβολο. Πρίν λοιπὸν ἀπὸ τὴν τελικὴ ἐκείνη ἀναμέτρησι τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, προτοῦ ὁ Χριστὸς ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἐχθρὸ στήθος μὲ στήθος, προηγουμένως, τρόπον τινὰ ὡς ἀψιμαχίες, λεκτικὸι διαξιφισμοὶ μὲ τὰ ὄργανα τοῦ ἐχθροῦ. Ἀψιμαχίες εἶνε οἱ πονηρὲς ἐρωτήσεις τῶν Ἑρωδιανῶν, τῶν Σαδδουκαίων καὶ τῶν Φαρισαίων, τὶς ὁποῖες ὁ Χριστὸς ἀμυνόμενος ἀντικρούει μὲ ἀποστομωτικὰς ἀπαντήσεις.

Καὶ μετὰ τὴν ἄμυνα προχωρεῖ τώρα σὲ ἐπίθεσι. Καὶ ἐπίθεσις εἶνε **ὁ ἔλεγχος τοῦ Χριστοῦ** πρὸς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους, μέσα στὸν ὁποῖον ἀκούγονται ὀκτὼ φοβερὰ «οὐαί» (βλ. Ματθ. 23,13-35).

Ἄξιζει νὰ στρέψουμε τὴν προσοχή μας εἰδικῶς σ' αὐτὰ τὰ «οὐαί».

Ἔστερα, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ ὅλες τὶς συντονισμένες προσπάθειες, ποὺ κατέβαλαν οἱ σοφισταὶ καὶ δικηγόροι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μὲ σκοπὸ νὰ μπλέξουν τὸ Χριστό, νὰ τὸν ἐξευτελίσουν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, νὰ δείξουν ὅτι δὲν ξέρει τίποτε, ὅτι εἶνε ἕνας γελοῖος καὶ τίποτε περισσότερο, ὁ Χριστὸς ὠργίστηκε καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ἀπευθύνῃ κατηγορητήριο.

Ὅπως ὁ εἰσαγγελεὺς ἀπευθύνει ἀπὸ τῆς ἔδρας κατηγορῶ ἐναντίον τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τῶν ἐνόχων, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς. Ἀπὸ τῆς δικῆς του σκοπιά, ποὺ εἶνε ὑπεράνω τῆς ἀτελοῦς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, μὲ βάσι τὰ κριτήρια ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα μιὰ μέρα θὰ δικάσῃ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ἀπηύθυνε ἕνα **δριμύτατο κατηγορῶ** ἐναντίον τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων. Τὸ κατηγορῶ αὐτὸ περιέχει τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο. Ὅποιος διαβάζει ἢ ἀκούει τὸ κατηγορῶ αὐτὸ τοῦ Χριστοῦ, νομίζει πῶς ἀστράφτει ὁ οὐρανὸς καὶ πέφτουν κεραυνοὶ κι ἀστροπελέκια. Εἶνε τὰ «οὐαί...» «οὐαί...» ποὺ ἀκούσαμε. «Οὐαί» θὰ πῇ «ἀλλοίμονο», «τρισαλλοίμονο» σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔκανε αὐτὰ τὰ πράγματα. Αὐτὰ τ' ἀστροπελέκια, ποὺ πέφτουν στὰ κεφάλια τῶν ὑποκριτῶν, **εἶνε ὀκτὼ**. Τ' ἀκούσατε;

● Τὸ πρῶτο τί λέει: «**Οὐαί**», ἀλλοίμονο σ' ἐσᾶς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους, διότι εἴστε «**ὑποκριταί**». Μπαίνετε μὲ προσποιητὴ εὐγένεια καὶ εὐλάβεια στὰ σπίτια τῶν χηρῶν, τάχα γιὰ νὰ κάνετε καλὸ, κι ἄρπάζετε τὸ βίός τους. Ἐνῶ εἴστε λησταί, λέει, καὶ κατατρῶτε τὶς περιουσίας τῶν φτωχῶν, **ὑποκρίνεστε τοὺς εὐσεβεῖς** ποὺ κάνουν μεγάλες προσευχές. Γι' αὐτὸ θὰ κατακριθῆτε αὐστηρότερα (ἐ.ἀ. 23,13).

● «**Οὐαί**» ἀκόμη, λέει, ἀλλοίμονο σ' ἐσᾶς, «**γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί**», ποὺ ὄχι μόνον οἱ ἴδιοι δὲν πιστεύετε καὶ δὲν ἀκολουθεῖτε τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ **καὶ τοὺς ἄλλους ἐμποδίζετε** νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Πῶς τοὺς ἐμποδίζετε; Πρῶτα - πρῶτα σιωπηρῶς, μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ δίνετε· διότι ὁ λαὸς μιμεῖται συνήθως τοὺς ἄρχοντες του, καὶ μάλιστα στὰ κακά. Τοὺς ἐμποδίζετε ἀκόμη ἐνεργητικῶς, μὲ τὴν ἐπιρροή ποὺ ἀσκεῖτε. Καλά, ἐσεῖς δὲν πιστεύετε· γιατί ὅμως ὅταν δῆτε κάποιον ἄλλο νὰ πιστεῦῃ, προσπαθεῖτε νὰ τοῦ σβήσετε τὴν πίστι; Τὸ εἶδαμε αὐτὸ στὶς ἡ-

μέρες μας· δὲν πιστεύει ὁ πατέρας ἢ ἡ μάνα, καὶ μόλις δοῦν κάποιο παιδί τους νὰ πιστεῦῃ, πῶς ἀντιδρῶν! Δὲν σέβονται τὴν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου. Ἔπιστοι αὐτοί, προσπαθοῦν νὰ μεταδώσουν τὴν ἀπιστία καὶ στοὺς γύρω τους. Ὅσοι φέρονται ἔτσι, ἀνήκουν στὴν κατηγορία αὐτοῦ τοῦ δευτέρου «οὐαί». Οἱ ἴδιοι ἐσεῖς, τοὺς λέει ὁ Κύριος, δὲν θέλετε νὰ μπῆτε στὴν Ἐκκλησία ποὺ εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους, ποὺ θέλουν νὰ μποῦν, κλείνετε τὸ δρόμο. «*Ἵμεῖς οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν*» (ἔ.ἀ. 23,14).

● «*Οὐαί*», λέει, «*ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*», ποὺ κοπιάζετε, τρέχετε δεξιὰ κι ἀριστερά, πηγαίνετε παντοῦ, γιὰ νὰ φέρετε στὴ θρησκεία σας ἕναν ἀλλόθρησκο· κι ὅταν τὸν φέρετε, μὲ τὴν κακὴ σας ζωὴ τοῦ **δείχνετε δρόμο στραβὸ ποὺ τὸν ὀδηγεῖ στὴν κόλασι**, τὸν κάνετε «*υἱὸν γεέννης*» χειρότερο κι ἀπὸ σᾶς (ἔ.ἀ. 23,15).

● «*Οὐαί ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*»: ἀλλοίμονό σας, διότι, **ἐνῶ εἶστε «τυφλοί»**, θέλετε νὰ ὀδηγήτε ἄλλους. Καὶ ποῦ τοὺς ὀδηγεῖτε; Στὴν πλάνη. Διδάσκετε, ὅτι ὁποῖος ὀρκιστῆ στὸ ναό, δὲν εἶνε τίποτε· ὁποῖος ὀρκιστῆ στὸ χρυσάφι τοῦ ναοῦ –τὸ χρυσάφι λάτρευαν οἱ φιλάργυροι–, ὦ αὐτὸ εἶνε μεγάλη ἁμαρτία. «*Μωροὶ καὶ τυφλοὶ!*», λέει ὁ Χριστός, ποῖο εἶνε ἀνώτερο, τὸ χρυσάφι ἢ ὁ ναὸς ποὺ ἀγιάζει τὸ χρυσάφι; (ἔ.ἀ. 23,16-22).

● «*Οὐαί ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*», λέει, ποὺ **ἐκτελεῖτε τὶς μικρὰς ἐντολὰς κι ἀφήνετε τὶς μεγάλες**. Τὶς μικρὰς ἐντολὰς τὶς ἐκτελοῦσαν, γιὰτὶ ἦταν εὐκόλες (π.χ. τὸ νὰ δίνουν τὸ ἕνα δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο, τὸ ἄνηθο καὶ τὸ κύμινο). Τὶς μεγάλες ὅμως ἐντολὰς, ποὺ θέλουν θυσία, τὶς καταπατοῦσαν χωρὶς φόβο Θεοῦ· μεγάλες ἐντολὰς εἶνε ἡ «*κρίσις*» (ἡ δικαιοσύνη, τὸ νὰ μὴν κάνουν ἀδικίες), τὸ «*ἔλεος*» (ἡ ἐλεημοσύνη, τὸ νὰ ἐλεοῦν), καὶ ἡ «*πίστις*» (ὅ,τι κάνουν δηλαδὴ νὰ τὸ κάνουν γιὰτὶ πιστεύουν στὸ Θεό). Στὴν κατηγορία αὐτὴ ἀνήκουν καὶ σήμερα πολλοὶ λεγόμενοι Χριστιανοί, ποὺ κάνουν κάτι μικρὰ πράγματα (πετοῦν τίποτε δεκάρες στὴν ἐκκλησία, ἀνάβουν κανένα κερὶ, κάνουν τὸ σταυροῦς, νηστεύουν Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ). Πρέπει νὰ τὰ ἐκτελοῦμε καὶ αὐτά, ἀλλοίμονο εἶνε καλὸ ν' ἀνάβης κερὶ, νὰ προσκυνᾶς τὶς εἰκόνας, νὰ νηστεύης κ.λ.π.. Ἀλλὰ πέρα ἀπὸ αὐτά, ποὺ εἶνε σχετικῶς εὐκόλα, ὑπάρχουν οἱ μεγάλες ἐντολὰς· ἡ δικαιοσύνη, ἡ εὐσπλαχνία, καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἀγάπη ἢ κορυφαία ἀ-

ρετὴ. Ἀλλοίμονο σ' ἐσᾶς, λέει, ποὺ τὸ κοινωνοῦπι τὸ προσέχετε, ἀλλὰ τὴν καμῆλα τὴν καταπίνετε ὀλόκληρη. Τέτοιοι εἶνε πολλοί. Αὐστηροὶ στὰ μικρά, ἐλαστικοὶ στὰ μεγάλα ἁμαρτήματα καὶ ἐγκλήματα (βλ. ἔ.ἀ. 23,23-24).

● «*Οὐαί*», λέει, «*ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*». Καθαρίζετε τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο σας ἀπ' ἔξω, ἀλλὰ τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ποτὸ ποὺ περιέχουν προέρχονται ἀπὸ ἀρπαγή, κ' εἶνε ἀκάθαρτα. Ἔτσι μοιάζει καὶ ὅλη ἡ κατάστασηί σας· **ἀπ' ἔξω δείχνεσθε σεμνοὶ καὶ εὐσεβεῖς, ἢ ψυχὴ σας ὅμως κρύβει πολλὰ πάθη**. Ἄν θέλετε νὰ γίνετε καθαροί, σταματήστε τὴν ἀδικία (βλ. ἔ.ἀ. 23,25-26).

● «*Οὐαί*», λέει, «*ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*». Μοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, ποὺ εἶνε ὠραῖοι ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἅμα σηκώσης τὴν πλάκα, ἀπὸ κάτω εἶνε γεμάτοι κόκκαλα νεκρὰ καὶ κάθε ἀκαθαροσία. Ἔτσι κ' ἐσεῖς· **ἀπ' ἔξω φαίνεστε στοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, μέσα σας ὅμως εἶστε γεμάτοι ὑποκρισία καὶ ἀνομία** (βλ. ἔ.ἀ. 23,27-28).

● «*Οὐαί ὑμῖν*», λέει τὸ τελευταῖο, «*γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*». Χτίζετε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ στολίζετε τὰ μνήματα τῶν δικαίων, **τιμᾶτε δηλαδὴ τοὺς ἀγίους** καὶ μεγάλους ἄνδρες τῆς ἱστορίας σας. Ἀλλὰ τί κοινὸ ἔχετε μ' ἐκείνους; **Καθόλου δὲν τοὺς μοιάζετε**. Ἄν τιμᾶτε ἐκείνους εἰλικρινῶς, τότε πῶς εἶστε ἔτοιμοι νὰ σκοτώσετε τοὺς νέους προφήτες ποὺ σᾶς στέλνει ὁ Θεός; – διότι σὲ κάθε ἐποχὴ ὑπάρχουν προφῆτες, ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ. Λοιπὸν ἐσεῖς λέτε ὅτι τιμᾶτε τοὺς ἀρχαίους μεγάλους προφῆτες, ἀλλ' ἂν παρουσιαστῆ νέος προφήτης στὸν κόσμο θὰ τὸν ἐκτελέσετε. Παιδιὰ τῆς ὀχιάς, λέει, νεώτεροι ἀπόγονοι τοῦ Κάϊν ποὺ σκότωσε τὸν ἄθῳ Ἄβελ, πῶς θὰ σωθῆτε ἀπὸ τὴν καταδίκη τῆς κολάσεως; (βλ. ἔ.ἀ. 23,29-35).

* * *

Ἔτσι μίλησε, ἀγαπητοί μου, τότε ὁ Χριστὸς στοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους. Ἀλλὰ μήπως οἱ φαρισαῖοι ἔλειψαν ἀπὸ τότε. Ὑπάρχουν καὶ σήμερα· καὶ **θὰ ὑπάρχουν** μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ τέλος τῆς Καινῆς Διαθήκης, στὴν Ἀποκάλυψι τοῦ Ἰωάννου, ἀκούγονται πάλι ἄλλα «*οὐαί*» (βλ. Ἀπ. 8,13· 18,10 κ.ά.), γιὰ τοὺς φαρισαίους τῶν ἐσχάτων χρόνων.

Καὶ ἂν κανεὶς ἀπορῆ «*Εἶνε λοιπὸν κακὸς ὁ Θεὸς καὶ ἀπειλεῖ;*», ἢ ἀπάντησις εἶνε· Ὁ Θεὸς ἀγαπᾶ καὶ θέλει τὴ σωτηρία ὅλων· ἀπειλεῖ λοιπὸν μὲ τὰ «*οὐαί*», **γιὰ νὰ προλάβῃ τὸ κακὸ**, γιὰ νὰ φέρῃ σὲ μετάνοια καὶ σωτηρία.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**